Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 26. marca 2015 *

„Odvolanie — Vnútorný trh so zemným plynom — Povinnosť plynárenských podnikov — Vytvorenie systému dohodnutého prístupu tretích osôb do plynárenských skladovacích zariadení — Rozhodnutie českých úradov — Dočasná výnimka na budúce podzemné plynárenské skladovacie zariadenia v Dambořiciach — Rozhodnutie Komisie — Nariadenie zrušenia rozhodnutia o výnimke — Smernice 2003/55/ES a 2009/73/ES — Časová pôsobnosť“

Vo veci C-596/13 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 21. novembra 2013,

Európska komisia, v zastúpení: L. Armati a K. Herrmann, splnomocnené zástupkyne, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Moravia Gas Storage a.s., predtým Globula a.s., so sídlom v Hodoníne (Česká republika), v zastúpení: P. Zákoucký a D. Koláček, advokáti,

žalobkyňa v prvostupňovom konaní,

Česká republika, v zastúpení: M. Smolek, T. Müller a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), sudcovia J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, J. L. da Cruz Vilaça a C. Lycourgos,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 11. decembra 2014,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

1 Európska komisia sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie Globula/Komisia (T-465/11, EU:T:2013:406, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým tento súd zrušil rozhodnutie Komisie K(2011) 4509 z 27. júna 2011 o výnimke z povinnosti poskytnúť v rámci pravidiel vnútorného trhu prístup tretích osôb k plánovanému podzemnému plynárenskému skladovaciemu zariadeniu v Dambořiciach (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

2 Článok 22 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES (Ú. v. EÚ L 176, s. 57; Mim. vyd. 12/002, s. 230), stanovuje:

„1. Nové významné plynárenské infraštruktúry, t. j. prepojenia medzi členskými štátmi, zariadenia [skvapalneného zemného plynu (LNG)] a zásobníky, môžu byť na požiadanie vyňaté z účinnosti ustanovení článkov 18, 19, 20 a 25 ods. 2, 3 a 4 za nasledujúcich podmienok:

a) investícia musí zvyšovať hospodársku súťaž v oblasti dodávok plynu a bezpečnosť dodávok;

b) úroveň rizika spojeného s investíciou je taká, že investícia by sa neuskutočnila, ak by nebola udelená výnimka;

c) infraštruktúra musí byť vlastnená fyzickou alebo právnickou osobou, ktorá je aspoň v zmysle svojej právnej formy oddelená od prevádzkovateľov sústav, v ktorých sústavách bude táto infraštruktúra vybudovaná;

d) od užívateľov tejto infraštruktúry budú vyberané poplatky;

e) výnimka nie je na ujmu hospodárskej súťaže alebo účinnému fungovaniu vnútorného trhu s plynom alebo účinnému fungovaniu regulovanej sústavy, ku ktorej je nová infraštruktúra pripojená.

2. Odsek 1 sa uplatňuje aj v prípade významného zvýšenia kapacity existujúcej infraštruktúry a modifikácií takejto infraštruktúry, ktoré umožňujú rozvoj nových zdrojov dodávok plynu.

3.

a) O výnimke uvedenej v odsekoch 1 a 2 môže od prípadu k prípadu rozhodovať regulačný orgán uvedený v článku 25. Avšak členské štáty môžu zabezpečiť, že regulačné úrady budú predkladať svoje vyjadrenie k žiadosti o výnimku na formálne rozhodnutie príslušnému orgánu v členskom štáte. Takéto stanovisko sa uverejní spolu s rozhodnutím.

b) i) Výnimka sa môže týkať celej novej infraštruktúry alebo jej časti, respektíve existujúcej infraštruktúry s významne zvýšenou kapacitou, alebo modifikácie existujúcej infraštruktúry.

ii) Pri rozhodovaní o udelení výnimky je potrebné brať od prípadu k prípadu do úvahy potrebu stanoviť podmienky týkajúce sa doby trvania výnimky a nediskriminačného prístupu k prepojeniu.

iii) Pri rozhodovaní o podmienkach tohto pododseku je potrebné brať do úvahy predovšetkým dobu platnosti trvania zmlúv, dodatočnú kapacitu, ktorá má byť vybudovaná, alebo modifikáciu existujúcej kapacity, časový horizont projektu a okolnosti v danom členskom štáte.

c) Pri udeľovaní výnimky môže príslušný orgán rozhodnúť o pravidlách a mechanizmoch riadenia a prideľovania kapacity, pokiaľ to nebráni realizácii dlhodobých zmlúv.

d) Rozhodnutie o výnimke vrátane všetkých podmienok v zmysle písm. b) bude riadne odôvodnené a uverejnené.

e) V prípade prepojenia musí byť každé rozhodnutie o výnimke konzultované s ostatnými dotknutými členskými štátmi alebo regulačnými orgánmi.

4. Rozhodnutie o výnimke musí príslušný orgán bez meškania oznámiť Komisii spolu so všetkými podstatnými informáciami týkajúcimi sa tohto rozhodnutia. Tieto informácie môžu byť Komisii zaslané v súhrnnej forme, čo umožní Komisii prijať dostatočne podložené rozhodnutie.

Tieto informácie obsahujú najmä:

a) podrobné zdôvodnenie, na základe ktorého regulačný úrad alebo členský štát udelil výnimku, vrátane finančnej informácie oprávňujúcej potrebu výnimky;

b) vykonané analýzy týkajúce sa vplyvu udelenia výnimky na hospodársku súťaž a efektívne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom;

c) odôvodnenie časového obdobia a podiel na celkovej kapacite dotknutej plynárenskej infraštruktúry, pre ktorú sa výnimka udeľuje;

d) ak sa výnimka udeľuje na prepojenie, výsledok konzultácie s dotknutými členskými štátmi alebo regulačnými orgánmi;

e) prínos infraštruktúry k diverzifikácii dodávok plynu.

Komisia môže do dvoch mesiacov od prijatia oznámenia požiadať, aby dotknutý regulačný orgán alebo členský štát rozhodnutie o udelení výnimky zmenil alebo zrušil. Dvojmesačné obdobie môže byť rozšírené o jeden dodatočný mesiac, pokiaľ Komisia vyžaduje dodatočnú informáciu.

Ak dotknutý regulačný orgán alebo členský štát nevyhovie tejto požiadavke do štyroch týždňov, konečné rozhodnutie má byť prijaté na základe postupu uvedeného v článku 30 ods. 2.

Komisia bude zachovávať dôvernosť obchodne citlivých informácií.“

3 Článok 36 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, s. 94), stanovuje:

„1. Nová významná plynárenská infraštruktúra, t. j. prepojenia, zariadenia LNG a zásobníky sa môžu na požiadanie na stanovený čas vyňať z pôsobnosti ustanovení článkov 9, 32, 33 a 34 a článku 41 ods. 6, 8 a 10 za týchto podmienok:

a) investícia musí zvyšovať hospodársku súťaž v oblasti dodávok plynu a bezpečnosť dodávok;

b) úroveň rizika spojeného s investíciou je taká, že investícia by sa neuskutočnila, ak by nebola udelená výnimka;

c) infraštruktúru musí vlastniť fyzická alebo právnická osoba, ktorá je minimálne v zmysle svojej právnej formy oddelená od prevádzkovateľov sietí, v ktorých sa táto infraštruktúra vybuduje;

d) od užívateľov tejto infraštruktúry sa vyberajú poplatky a

e) výnimka nie je na ujmu hospodárskej súťaže ani účinného fungovania vnútorného trhu so zemným plynom, ani efektívneho fungovania regulovanej siete, ku ktorej je infraštruktúra pripojená.

2. Odsek 1 sa uplatňuje aj v prípade významného zvýšenia kapacity existujúcej infraštruktúry a modifikácií takejto infraštruktúry, ktoré umožňujú rozvoj nových zdrojov dodávok plynu.

3. O výnimkách podľa odsekov 1 a 2 môže v jednotlivých prípadoch rozhodovať regulačný orgán uvedený v kapitole VIII.

4. Ak sa dotknutá infraštruktúra nachádza na území viac ako jedného členského štátu, regulačným orgánom dotknutých členských štátov môže agentúra predložiť do dvoch mesiacov odo dňa predloženia žiadosti o výnimku poslednému z týchto regulačných orgánov poradné stanovisko, z ktorého môžu pri svojom rozhodnutí vychádzať.

Keď sa všetky dotknuté orgány dohodnú na udelení výnimky v priebehu šiestich mesiacov [odo dňa, keď žiadosť o jej udelenie dostal posledný z regulačných orgánov – *neoficiálny preklad*], informujú o tomto rozhodnutí agentúru.

Agentúra vykonáva úlohy udelené regulačným orgánom dotknutých členských štátov podľa tohto článku:

a) ak všetky dotknuté regulačné orgány neboli schopné dosiahnuť dohodu do šiestich mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poslednému z nich alebo

b) na základe spoločnej žiadosti dotknutých regulačných orgánov.

Všetky dotknuté regulačné orgány môžu spoločne požiadať o predĺženie lehoty uvedenej v treťom pododseku písm. a), a to najviac o tri mesiace.

5. Agentúra predtým, ako prijme rozhodnutie, konzultuje s príslušnými regulačnými orgánmi a so žiadateľmi.

6. Výnimka sa môže týkať celej kapacity novej infraštruktúry alebo jej časti alebo existujúcej infraštruktúry s významne zvýšenou kapacitou.

Pri rozhodovaní o udelení výnimky je potrebné v jednotlivých prípadoch brať do úvahy potrebu stanoviť podmienky týkajúce sa doby trvania výnimky a nediskriminačného prístupu k infraštruktúre. Pri rozhodovaní o týchto podmienkach je potrebné brať do úvahy predovšetkým dodatočnú kapacitu, ktorá sa má vybudovať, alebo zmenu v existujúcej kapacite, časový horizont projektu a okolnosti v danom členskom štáte.

Regulačný orgán pred udelením výnimky rozhodne o pravidlách a mechanizmoch riadenia a prideľovania kapacity. V týchto pravidlách sa vyžaduje, aby sa pred pridelením kapacity v novej infraštruktúre vrátane kapacity na vlastné použitie všetci potenciálni užívatelia infraštruktúry vyzvali, aby vyjadrili, či majú záujem o získanie zmluvnej kapacity. Regulačný orgán vyžaduje, aby pravidlá riadenia preťaženia zahŕňali povinnosť ponúkať nevyužitú kapacitu na trhu a aby mali užívatelia

infraštruktúry právo obchodovať so svojimi zmluvnými kapacitami na sekundárnom trhu. Regulačný orgán pri hodnotení kritérií uvedených v odseku 1 písm. a), b) a e) prihliada k výsledkom uvedeného postupu prideľovania kapacity.

Rozhodnutie o udelení výnimky vrátane podmienok uvedených v druhom pododseku tohto odseku sa musí riadne odôvodniť a uverejniť.

7. Bez ohľadu na odsek 3 môžu členské štáty ustanoviť, že regulačný orgán alebo prípadne agentúra musí na účely formálneho rozhodnutia predkladať príslušnému orgánu v členskom štáte svoje stanovisko k žiadosti o výnimku. Takéto stanovisko sa uverejní spolu s rozhodnutím.

8. Regulačný orgán bezodkladne po prijatí každej žiadosti o výnimku zasiela Komisii jej kópiu. Príslušný orgán bezodkladne oznámi Komisii rozhodnutie spolu so všetkými relevantnými informáciami, ktoré sa tohto rozhodnutia týkajú. Tieto informácie sa môžu Komisii zaslať v súhrnnej forme tak, aby sa jej umožnilo prijať dostatočne podložené rozhodnutie. Tieto informácie obsahujú najmä:

a) podrobný opis dôvodov, na základe ktorých regulačný orgán alebo členský štát udelil alebo odmietol udeliť výnimku spolu s odkazom na odsek 1 vrátane príslušného bodu alebo bodov uvedeného odseku, na základe ktorého sa toto rozhodnutie prijalo, vrátane finančných informácií odôvodňujúcich potrebu výnimky;

b) vykonané analýzy týkajúce sa vplyvu udelenia výnimky na hospodársku súťaž a efektívne fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom;

c) odôvodnenie časového obdobia a podiel na celkovej kapacite dotknutej plynárenskej infraštruktúry, pre ktorú sa výnimka udeľuje;

d) ak sa výnimka udeľuje na prepojenie, výsledok konzultácie s dotknutými členskými štátmi alebo regulačnými orgánmi;

e) prínos infraštruktúry k diverzifikácii dodávok plynu.

9. Do dvoch mesiacov odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia môže Komisia prijať rozhodnutie, ktorým požiada regulačný orgán o zmenu alebo stiahnutie rozhodnutia o udelení výnimky. Táto dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť o ďalšie dva mesiace, ak Komisia potrebuje získať dodatočné informácie. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií. Pôvodná dvojmesačná lehota sa môže predĺžiť aj s obojstranným súhlasom Komisie a regulačného orgánu.

Oznámenie sa považuje za stiahnuté, ak požadované informácie neboli poskytnuté v lehote uvedenej v žiadosti, pokiaľ sa pred uplynutím uvedenej lehoty táto lehota s obojstranným súhlasom Komisie a regulačného orgánu nepredĺži, alebo ak regulačný orgán v náležite odôvodnenom vyhlásení neinformuje Komisiu o tom, že oznámenie považuje za úplné.

Regulačný orgán vyhovie rozhodnutiu Komisie o zmene alebo stiahnutí rozhodnutia o udelení výnimky v lehote jedného mesiaca a informuje o tom Komisiu.

Komisia zachováva dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Schválenie rozhodnutia o udelení výnimky Komisiou stráca účinnosť po uplynutí dvoch rokov od jeho prijatia, ak sa výstavba infraštruktúry dovtedy nezačala, a po uplynutí piatich rokov od jeho prijatia, ak sa infraštruktúra dovtedy neuviedla do prevádzky, pokiaľ Komisia nerozhodne, že akékoľvek omeškanie je spôsobené závažnými prekážkami mimo kontroly osoby, ktorej bola výnimka udelená.

10. Komisia môže prijať usmernenia k uplatňovaniu podmienok ustanovených v odseku 1 tohto článku a ustanoviť postup pre uplatňovanie odsekov 3, 6, 8 a 9 tohto článku. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijmú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 51 ods. 3.“

4 Podľa článku 53 smernice 2009/73 sa smernica 2003/55 zrušuje od 3. marca 2011 a od tohto dátumu sa odkazy na zrušenú smernicu považujú za odkazy na smernicu 2009/73 a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II tejto smernice. V súlade s touto tabuľkou článok 22 smernice 2003/55 zodpovedá článku 36 smernice 2009/73.

Skutkové okolnosti

5 Dňa 14. apríla 2009 podala Moravia Gas Storage a.s. (ďalej len „MGS“), pôvodne Globula a.s., žiadosť na Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (ďalej len „ministerstvo“), ktorou požadovala udelenie povolenia na stavbu podzemného plynárenského skladovacieho zariadenia v Dambořiciach (Česká republika, ďalej len „PPS zariadenie“). V rámci tejto žiadosti požiadala o dočasnú výnimku z povinnosti poskytnúť dohodnutý prístup tretích osôb k uvedenému zariadeniu, týkajúcu sa celej novej kapacity PPS zariadenia.

6 Rozhodnutím z 26. októbra 2010 prijalo ministerstvo rozhodnutie, ktorým povolilo stavbu PPS zariadenia a udelilo MGS dočasnú výnimku z povinnosti poskytnúť dohodnutý prístup tretích osôb, týkajúcu sa 90 % kapacity PPS zariadenia, a to počas 15 rokov odo dňa účinnosti kolaudácie.

7 Listom ministerstva z 11. februára 2011, doručeným 18. februára 2011, bolo toto rozhodnutie oznámené Komisii.

8 Listom z 15. apríla 2011 si Komisia vyžiadala dodatočné informácie od ministerstva, kde uviedla, že ak ho bude musieť požiadať o zmenu alebo zrušenie rozhodnutia z 26. októbra 2010, urobí to pred 18. júnom 2011. Ministerstvo odpovedalo 29. apríla 2011 v lehote stanovenej Komisiou.

9 Listom z 13. mája 2011 zaslala Komisia ministerstvu druhú žiadosť o doplňujúce informácie a opätovne uviedla, že ak ho bude musieť požiadať o zmenu alebo zrušenie oznámeného rozhodnutia, tak to urobí pred 18. júnom 2011. Ministerstvo odpovedalo 20. mája 2011 v lehote stanovenej Komisiou.

10 Listom z 23. júna 2011, ktorý podpísal člen Komisie zodpovedný za energetiku, informovala Komisia ministerstvo, že prijme formálne rozhodnutie pred 29. júnom 2011.

11 Sporným rozhodnutím, oznámeným Českej republike 28. júna 2011, Komisia tomuto členskému štátu nariadila zrušiť rozhodnutie z 26. októbra 2010.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

12 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 26. augusta 2011 podala MGS žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia sporného rozhodnutia a zaviazania Komisie na náhradu trov konania.

13 Na podporu svojej žaloby MGS uviedla tri žalobné dôvody založené po prvé na omyle pri určení uplatniteľného práva, po druhé na porušení zásady legitímnej dôvery a po tretie na zjavne nesprávnom posúdení skutkových okolností.

14 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd vyhovel prvému žalobnému dôvodu spoločnosti MGS a zrušil sporné rozhodnutie z dôvodu, že nemalo byť prijaté na základe ustanovení smernice 2009/73, ale na základe ustanovení smernice 2003/55. Všeobecný súd neskúmal druhý a tretí žalobný dôvod, ktoré MGS uviedla na podporu svojej žaloby.

Návrhy účastníkov konania

15 Komisia v odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok,

— rozhodol, že prvý žalobný dôvod uvedený na prvom stupni nie je dôvodný, a vrátil vec Všeobecnému súdu na rozhodnutie o druhom a treťom žalobnom dôvode, ktoré mu boli predložené na prvom stupni, a

— rozhodol, že o trovách konania na oboch stupňoch sa rozhodne neskôr.

16 MGS navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie v celom rozsahu a

— uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy tohto odvolacieho konania.

17 Česká republika navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie ako nedôvodné a

— uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy prvostupňového, ako aj tohto odvolacieho konania.

O odvolaní

Argumentácia účastníkov konania

18 Na podporu svojho odvolania Komisia uvádza jediný žalobný dôvod, ktorým v podstate tvrdí, že Všeobecný súd tým, že rozhodol, že na prejednávaný spor sú uplatniteľné pravidlá smernice 2003/55, porušil článok 288 ZFEÚ a článok 297 ods. 1 ZFEÚ.

19 Podľa nej dovtedy, kým lehota, ktorou disponuje na to, aby požadovala zmenu alebo zrušenie vnútroštátneho rozhodnutia o výnimke, neuplynula, nezakladá oznámenie takéhoto rozhodnutia podľa článku 22 smernice 2003/55 a článku 36 smernice 2009/73 postavenie, ktoré bolo s konečnou platnosťou nadobudnuté, ale predstavuje fázu prebiehajúceho konania o udelení výnimky.

20 V predmetnom prípade Komisia uvádza, že toto konanie nebolo ukončené ku dňu zrušenia smernice 2003/55, a to 3. marca 2011, takže k tomuto dátumu neexistovalo postavenie, ktoré bolo s konečnou platnosťou nadobudnuté, a že od toho istého dátumu boli uplatniteľné pravidlá smernice 2009/73.

21 Okrem toho Komisia tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že rozsudok Meridionale Industria Salumi a i. (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270) je uplatniteľný v predmetnom prípade, a rozhodol, že procesné a hmotnoprávne zmeny zavedené článkom 36 smernice 2009/73 tvoria nedeliteľný celok.

22 Komisia sa najmä domnieva, že výnimka vyplývajúca z tohto rozsudku týkajúca sa časovej pôsobnosti nových právnych pravidiel má byť vykladaná reštriktívne a že sa nepoužije v prípade, keď nová smernica mení skoršiu právnu úpravu Únie.

23 Komisia sa konkrétne domnieva, že z okolnosti, že smernica 2009/73 zaviedla zmeny, v prejednávanom prípade procesné, nemožno vyvodiť, že procesné a hmotnoprávne pravidlá tejto smernice tvoria nedeliteľný celok a že ich nemožno posudzovať izolovane, pokiaľ ide o ich časovú pôsobnosť.

24 Podľa spoločnosti MGS sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia mala uplatniť pravidlá smernice 2003/55.

25 MGS totiž tvrdí, že prijatie vnútroštátneho rozhodnutia o výnimke a jeho oznámenie Komisii predstavujú skôr vzniknutú situáciu, v dôsledku ktorej nadobudla práva a na ktorú nemožno uplatniť nové právne pravidlá.

26 Okrem toho sa MGS domnieva, že odlišný prístup by viedol k porušeniu zásad právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery.

27 MGS zastáva názor, že výnimku vyplývajúcu z rozsudku Meridionale Industria Salumi a i. (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270) možno uplatniť na situáciu, v ktorej smernica Únie nahrádza skoršiu smernicu a že v prejednávanom prípade Všeobecný súd túto výnimku správne uplatnil.

28 Česká republika tvrdí, že v rozsahu, v akom Komisia v rámci konania o udelení výnimky upraveného smernicami 2003/55 a 2009/73 posudzuje správnosť skoršieho rozhodnutia orgánov členského štátu, teda dodržanie podmienok uplatniteľných v čase jeho prijatia, nemožno na takéto posúdenie logicky uplatňovať neskôr prijaté pravidlá.

29 Podľa uvedeného členského štátu sa od oznámenia vnútroštátneho rozhodnutia o výnimke podľa zásady právnej istoty odvíja ďalší postup, najmä pokiaľ ide o uplatniteľné právo v rámci preskúmania tohto rozhodnutia, keďže toto rozhodnutie nastoľuje „skôr vzniknutú“ situáciu.

30 Okrem toho sa Česká republika domnieva, že výklad Komisie by viedol k tomu, že by mohli byť vnútroštátne rozhodnutia o výnimke oznámené v rovnaký deň posudzované rozdielne, keďže voľba uplatniteľných predpisov by v skutočnosti závisela od toho, kedy by voči týmto rozhodnutiam Komisia podnikla kroky, a bola by tak ponechaná na voľnej úvahe Komisie. Tým by dochádzalo k rozdielnemu zaobchádzaniu s uvedenými rozhodnutiami, ktoré by bolo v rozpore so zásadami rovnosti a spravodlivosti.

31 Nakoniec tento členský štát uvádza, že tieto úvahy podporuje skutočnosť, že smernica 2009/73 neobsahuje nijaké ustanovenie týkajúce sa postupu v konaniach, ktoré prebiehajú ku dňu jej nadobudnutia účinnosti.

Posúdenie Súdnym dvorom

32 Treba pripomenúť, že nová právna norma sa v zásade uplatní od nadobudnutia účinnosti aktu, ktorým sa táto norma zavádza, a že hoci sa neuplatní na právne situácie, ktoré vznikli a definitívne prebehli za účinnosti predchádzajúceho zákona, uplatní sa na ich budúce účinky, ako aj na nové právne situácie. Bez toho, aby tým bola dotknutá zásada zákazu retroaktivity právnych aktov, platí niečo iné len vtedy, keď novú normu sprevádzajú osobitné ustanovenia, ktoré konkrétne určujú podmienky jej časovej platnosti (rozsudok Gemeinde Altrip a i., C-72/12, EU:C:2013:712, bod 22, ako aj citovaná judikatúra).

33 Osobitne podľa ustálenej judikatúry sa procesné pravidlá všeobecne uplatňujú od dátumu, kedy nadobudnú účinnosť (rozsudok Komisia/Španielsko, C-610/10, EU:C:2012:781, bod 45 a citovaná judikatúra), na rozdiel od hmotnoprávnych predpisov, ktoré sa spravidla vykladajú tak, že sa vzťahujú na skutočnosti existujúce pred nadobudnutím ich účinnosti len v rozsahu, v akom z ich znenia, cieľa a štruktúry vyplýva, že sa im má takýto účinok priznať (pozri rozsudky Meridionale Industria Salumi a i., 212/80 až 217/80, EU:C:1981:270, bod 9; Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, bod 31, ako aj Komisia/Freistaat Sachsen, C-334/07 P, EU:C:2008:709, bod 44).

34 Súdny dvor tiež rozhodol, že ustanovenie predstavujúce právny základ aktu, ktoré oprávňuje inštitúciu Únie na prijatie predmetného aktu, musí platiť ku dňu jeho prijatia (pozri rozsudok ThyssenKrupp Nirosta/Komisia, C-352/09 P, EU:C:2011:191, bod 88).

35 V tomto prípade Všeobecný súd rozhodol, že procesné a hmotnoprávne zmeny zavedené článkom 36 smernice 2009/73 tvorili nedeliteľný celok, takže v súlade s rozsudkom Meridionale Industria Salumi a i. (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270) spätný účinok nemožno priznať všetkým týmto ustanoveniam, a že v dôsledku toho boli uplatniteľné pravidlá smernice 2003/55, tak pokiaľ ide o hmotnoprávne, ako aj procesné pravidlá.

36 Treba pripomenúť, že v bode 11 uvedeného rozsudku Súdny dvor odchylne od pravidla výkladu pripomenutého v bode 33 tohto rozsudku rozhodol, že právna úprava Únie, ktorá mala za cieľ zaviesť komplexnú právnu úpravu dodatočného vyberania cla, zahŕňala tak procesné, ako aj hmotnoprávne pravidlá tvoriace nedeliteľný celok, ktorého jednotlivé ustanovenia nemohli byť posudzované oddelene z hľadiska ich časovej účinnosti. Takáto výnimka je opodstatnená v prípade nahradenia predtým existujúcich vnútroštátnych režimov novým režimom Spoločenstva, ktorého cieľom je zavedenie koherentnej a jednotnej právnej úpravy Spoločenstva v colnej oblasti (pozri rozsudok Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, bod 32).

37 V tejto súvislosti treba konštatovať, že situácia dotknutá vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Meridionale Industria Salumi a i. (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270), nie je porovnateľná so situáciou dotknutou v prejednávanom prípade. Smernica 2009/73 totiž zrušuje a nahrádza skoršiu právnu úpravu Únie uplatniteľnú v tej istej oblasti, a to smernicu 2003/55. V tomto ohľade smernica 2009/73 nevytvára nový režim, ale priamo nadväzuje na smernicu 2003/55, ktorej hmotnoprávne ustanovenia, najmä tie, ktoré sa týkajú hmotnoprávnych podmienok, ktorým podlieha udelenie výnimky, stanovených v článku 22 ods. 1 a 2 smernice 2003/55, ako aj článku 36 ods. 1 a 2 smernice 2009/73, inak nemení.

38 V tomto kontexte, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 48 a 49 svojich návrhov, skutočnosť, že procesnoprávne pravidlá smernice 2003/55 sa zmenili smernicou 2009/73, sama osebe nie je spôsobilá preukázať, na rozdiel od toho, čo rozhodol Všeobecný súd v bode 36 napadnutého rozsudku, že procesnoprávne a hmotnoprávne pravidlá upravené článkom 36 tejto poslednej uvedenej smernice majú „nedeliteľnú“ povahu v zmysle rozsudku Meridionale Industria Salumi a i. (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270).

39 Okrem toho skutočnosť, že v uvedených smerniciach sú tie isté hmotnoprávne ustanovenia spojené s rôznymi procesnými ustanoveniami, naznačuje, že za okolností prejednávanej veci môžu byť tieto hmotnoprávne ustanovenia oddelené od uvedených procesných ustanovení.

40 V dôsledku toho nemožno výnimku uvedenú v bode 36 tohto rozsudku uplatniť v prejednávanom prípade.

41 Za týchto podmienok vzhľadom na to, že smernica 2003/55 bola zrušená s účinnosťou od 3. marca 2011, odkedy bola nahradená smernicou 2009/73, neboli ustanoveniami účinnými v deň prijatia sporného rozhodnutia, a to 27. júna 2011, ustanovenia smernice 2003/55, ale ustanovenia smernice 2009/73.

42 Z toho vyplýva, že Komisia neuplatnila so spätnou účinnosťou ustanovenia smernice 2009/73, ale že prijala sporné rozhodnutie na základe vtedy účinného ustanovenia.

43 Okrem toho treba uviesť, že podľa článku 22 smernice 2003/55 a článku 36 smernice 2009/73 môže Komisia potom, čo dostane oznámenie o vnútroštátnom rozhodnutí o výnimke, požadovať zmenu alebo zrušenie tohto rozhodnutia.

44 Na rozdiel od toho, čo tvrdí MGS a ako uviedla generálna advokátka v bodoch 66, 70 a 71 svojich návrhov, takéto rozhodnutie alebo oznámenie nemožno považovať za vytvárajúce „postavenie, ktoré bolo s konečnou platnosťou nadobudnuté“ alebo „skôr vzniknutú situáciu“ v zmysle judikatúry pripomenutej v bodoch 32 a 33 tohto rozsudku.

45 Z toho vyplýva, že sa pri neexistencii osobitných ustanovení, ktoré by špeciálne určovali podmienky uplatnenia smernice 2009/73 v čase, mala na prebiehajúce konanie uplatniť smernica 2009/73 odo dňa jej nadobudnutia účinnosti, a to od 3. marca 2011. Všeobecný súd sa teda dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že Komisia pri prijímaní sporného rozhodnutia nesprávne uplatnila túto smernicu.

46 Pokiaľ ide v tomto kontexte o údajné porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery, na ktoré poukázala MGS a Česká republika, stačí pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry nemôže byť táto zásada rozšírená do tej miery, aby bránila vo všeobecnosti uplatneniu novej právnej úpravy na budúce účinky situácií, ktoré vznikli za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy (pozri rozsudky Tomadini, 84/78, EU:C:1979:129, bod 21; Komisia/Freistaat Sachsen, C-334/07 P, EU:C:2008:709, bod 43, a Stadt Papenburg, C-226/08, EU:C:2010:10, bod 46).

47 Pokiaľ ide o porušenie zásad rovnosti a spravodlivosti, na ktoré poukazuje Česká republika, treba uviesť, že ako naznačila generálna advokátka v bodoch 62 a 63 svojich návrhov, vzhľadom na to, že zmena uplatniteľného právneho režimu spočíva na objektívnom faktore, a to na dátume nadobudnutia účinnosti smernice 2009/73, že oznámenie vnútroštátneho rozhodnutia o výnimke dotknutého v prejednávanej veci bolo podľa zistení Všeobecného súdu vykonané iba niekoľko dní pred týmto dátumom a nie je preukázané, že by Komisia svojvoľne a bez objektívneho dôvodu podľa prípadu urýchlila či zdržala vybavovanie vnútroštátnych rozhodnutí o udelení výnimky, ktoré boli oznámené v ten istý deň, aby mohla niektoré konania ukončiť pred a iné po dni nadobudnutia účinnosti uvedenej smernice, nemožno dospieť k záveru, že boli v prejednávanom prípade porušené uvedené zásady.

48 V dôsledku toho sa Všeobecný súd tým, že rozhodol, že v prejednávanom prípade boli uplatniteľné pravidlá smernice 2003/55, tak pokiaľ ide o hmotnoprávne pravidlá, ako aj pokiaľ ide o procesný postup, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

49 Za týchto podmienok treba vyhovieť jedinému odvolaciemu dôvodu, ktorý Komisia uviedla na podporu svojho odvolania a zrušiť napadnutý rozsudok.

O žalobe pred Všeobecným súdom

50 V súlade s článkom 61 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie ak je odvolanie dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. V danej veci môže vydať konečný rozsudok sám, ak to stav konania dovoľuje, alebo môže vec vrátiť na rozhodnutie Všeobecného súdu.

51 V prejednávanom prípade Súdny dvor konštatuje, že treba vydať konečný rozsudok o prvom žalobnom dôvode smerujúcom k zrušeniu sporného rozhodnutia, ktorý uviedla MGS.

52 V tejto súvislosti stačí uviesť, že z dôvodov uvedených v bodoch 35 až 47 tohto rozsudku musí byť tento prvý žalobný dôvod zamietnutý.

53 Vzhľadom na to, že Všeobecný súd nepreskúmal druhý a tretí žalobný dôvod, ktoré MGS uviedla na podporu svojej žaloby o neplatnosť, sa však Súdny dvor domnieva, že stav konania nedovoľuje, aby sám vydal konečný rozsudok.

54 V dôsledku toho treba vrátiť vec na rozhodnutie Všeobecnému súdu o druhom a treťom žalobnom dôvode.

O trovách

55 Vzhľadom na to, že vec sa vracia Všeobecnému súdu, o trovách odvolacieho konania sa rozhodne neskôr.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie Globula/Komisia (T-465/11, EU:T:2013:406) sa zrušuje.**

2. **Vec sa vracia Všeobecnému súdu Európskej únie na ďalšie konanie.**

3. **O trovách konania sa rozhodne neskôr.**

Podpisy